

From: Carl Knoff[c-knoff@online.no]

Sent: 02.09.2024 11:58:07

To: Klæbo, Harald[harald.klabo@statsforvalteren.no]; Olsen, Marie-Louise[marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]

Subject: Økt båttrafikk og forstyrrelser i Svartelvdeltaet

Hei!

En aktør har nå startet med kommersiell utleie av båter i Svartelvdeltaet. På lørdag registrerte jeg mye aktivitet her, både med robåt og kano, og søndag morgen da jeg hadde telling, var deltaet naturlig nok nesten helt tomt for våtmarksfuglfugl.

Er dette noe dere kjenner til og har han i såfall informert Statsforvalteren?

Jeg kan ikke forstå at dette er forenlig med et internasjonalt vernet naturreservat som ble opprettet nettopp for å ivareta våtmarksfugl under trekk og i hekketid. Dette kommer nå i tillegg til all kanoaktiviteten fra Naturskolen i Flagstadelvdeltaet.

Hvis dette er lovlig aktivitet, er det kanskje på tide med en gjennomgang av verneforskriftene?

Mvh Carl

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Deres dato
27.06.2024Vår dato
2024-08-26Deres referanse
2022/3023Vår referanse
S231997Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMERVår saksbehandler
Emilie Aaen

Kopi til

Svar på varsel om oppstart av verneplan for Åkersvika naturreservat i Stange og Hamar kommuner

Elvia AS («Elvia») viser til utsendt varsel den 27.06.2024 om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat – kompensasjonsareal for utbugging av dobbeltspor for jernbanen gjennom Åkersvika naturreservat i Stange og Hamar kommuner.

Elvia har etter energiloven anleggs- og områdekonsesjon i Stange og Hamar kommuner. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett).

Nettselskapet har nettstasjoner og jordkabelanlegg innenfor verneområdet. Det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av det eksisterende anlegget. Elvia ber om at standardbestemmelsene knyttet til drift og vedlikehold av strømmettet inkluderes i vernebestemmelsene.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen.

Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter.

Kontaktinformasjon: firmapost@elvia.no

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Emilie Aaen

Studentressurs

Avdeling Rettigheter

emilie.aaen@elvia.no

Vedlegg:

- Kart

Statsforvalteren I Innlandet
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref.:
2022/3023

Vår ref:
Lise Urset
Tlf: 62563276
24/9878(6)

Arkiv:
/K12/
63277/24
-

Dato:
30.08.2024

SVAR – INNSPILL TIL OPPSTART AV VERNEPROSESS FOR ÅKERSVIKA NATURRESERVAT – KOMPENSASJONSAREAL FOR UTBYGGING AV DOBBELTSPORE JERNBANE

Vi viser til oversendte dokumenter med melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Åkersvika naturreservat i forbindelse med framføring av ny, dobbeltsporet jernbane gjennom reservatet.

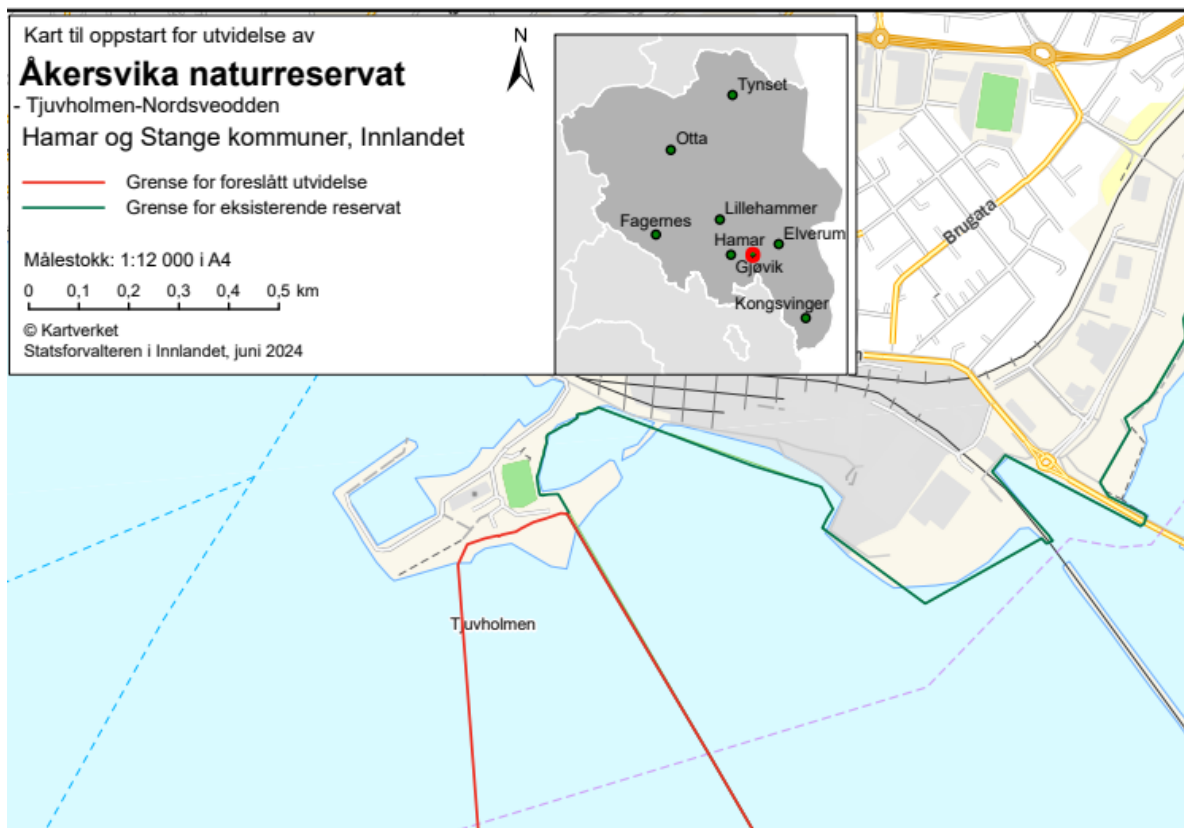
Statsforvalteren har invitert berørte kommuner til å komme med synspunkter og innspill i forkant av den formelle høringsrunden. Noen av våre innspill ble formidlet muntlig i informasjonsmøtet den 7. august, men Hamar kommune ønsker med dette brevet å utdype våre synspunkter. Forhåpentligvis kan dette bidra i utformingen av verneforslaget før det sendes på høring.

Statsforvalteren varsler at det planlegges å utvide reservatet med tre ulike områder. I tillegg signaliseres det etablering/utbedring av både faste og midlertidige øyer, samt endringer i verneforskriften når det gjelder blant annet ferdselsbestemmelser.

Forslag til arealutvidelse Tjuvholmen-Nordsveodden

Arealavgrensingen på oversendt kartutsnitt er ikke tydelig (se kart nedenfor), og det er vanskelig å se hvor ny vernegrense på Tjuvholmen går. Dette da store deler av det som fremstår som landareal på kartet i realiteten er vanddekt areal ved normal sommervannstand.

Det antas at det som er foreslått i reservatutvidelsen er areal med den rødlistede naturtypen åpen grunnlendt kalkmark på Tjuvholmen. Naturtypen har status som «utvalgt». Åpen grunnlendt kalkmark er en naturtype med svært begrenset utbredelse og vi har forståelse for at lokaliteten foreslås innlemmet i naturreservatet. Naturverdiene her må ivaretas, samtidig som at slitasje på naturtypen kan bli en utfordring når det er planlagt en ny bydel tett på. Naturtypen krever også noe skjøtsel. Dette forutsetter vi at blir fulgt opp dersom arealet blir en del av naturreservatet og Statsforvalteren overtar som forvaltningsmyndighet (slått og noe fjerning av vegetasjon). Dette er beskrevet i kompensasjonsplanen side 26.

Tjuvholmen er et pressområde der mange ulike interesser kjemper om plassen. Tjuvholmen og dens sydside utgjør også det store rekreasjonsområdet til den nye bydelen som er planlagt med høy utnyttelse, tett på Hamar stasjon og sentrum. Arealet vi antar er berørt er i arealplan avsatt til grønnstruktur og er etablert med åpne gressletter, store furuer og god utsikt til Mjøsa. Det er etablert bål plass i vannkanten.

Med tanke på gjeldende arealplaner med retningslinjer ser det ut til at reservatutvidelsen, med endring i vernebestemmelser, vil kunne hindre fysiske tiltak som tilrettelegger for opphold og ferdsel. Reservatutvidelse med nye vernebestemmelser kan også gjøre det vanskelig å fjerne uønsket vegetasjon/kantsone mot Mjøsa. Dette gjelder både fra mjøsnære områder og sett fra areal lenger inn på Tjuvholmen (herunder siktlinje/-soner fra midtre del av Tjuvholmen og fra Hamar stasjon). Et utvidet reservat ser også ut til å komme i konflikt med regulert ny grønnstruktur med foreslått utfylling i Mjøsa. Utfyllingsarealet er avsatt med tanke på etablering av ny bebyggelse på nordsiden av Tjuvholmen og utvidelse av båthavn mot vest.

Med dagens bruk ser det ut til at reservatutvidelsen, med endring i vernebestemmelser, vil komme i konflikt med roklubbens lagring av båter og joller, samt utsetting av kajakk på våren. Dette foregår ved lav vannstand i Mjøsa og vil bli berørt av ferdselsforbud på tørrlagt innsjøbunn. Bading i Mjøsa på våren vil tilsvarende komme i konflikt med endrede vernebestemmelser. I dagens reservat gjelder dette spesielt bading i Vesle-Mjøsa. I sørenden av Tjuvholmen er dagens hundepark åpen mot Mjøsa. En utvidelse av reservatgrensen på Tjuvholmen vil bringe reservatet svært nære konsertarealet på Tjuvholmen. Er det på lang sikt mulig å kombinere konserter som nær nabo til et reservat?

Sørøstre del av Tjuvholmen er, og blir med ny bydel i Hamars strandsone, et enda viktigere rekreasjonsareal for innbyggerne hele året, også på våren. Vi mener derfor det er *viktig at kommunen selv har råderetten over bruk og drift av disse landarealene*. Dette for å kunne etablere installasjoner og å fjerne uønsket vegetasjon for å tilrettelegge for ferdsel, opphold eller sikt fra bakenforliggende areal. Disse tiltakene skal selvfølgelig ta hensyn til naturverdiene som er registrert i området.

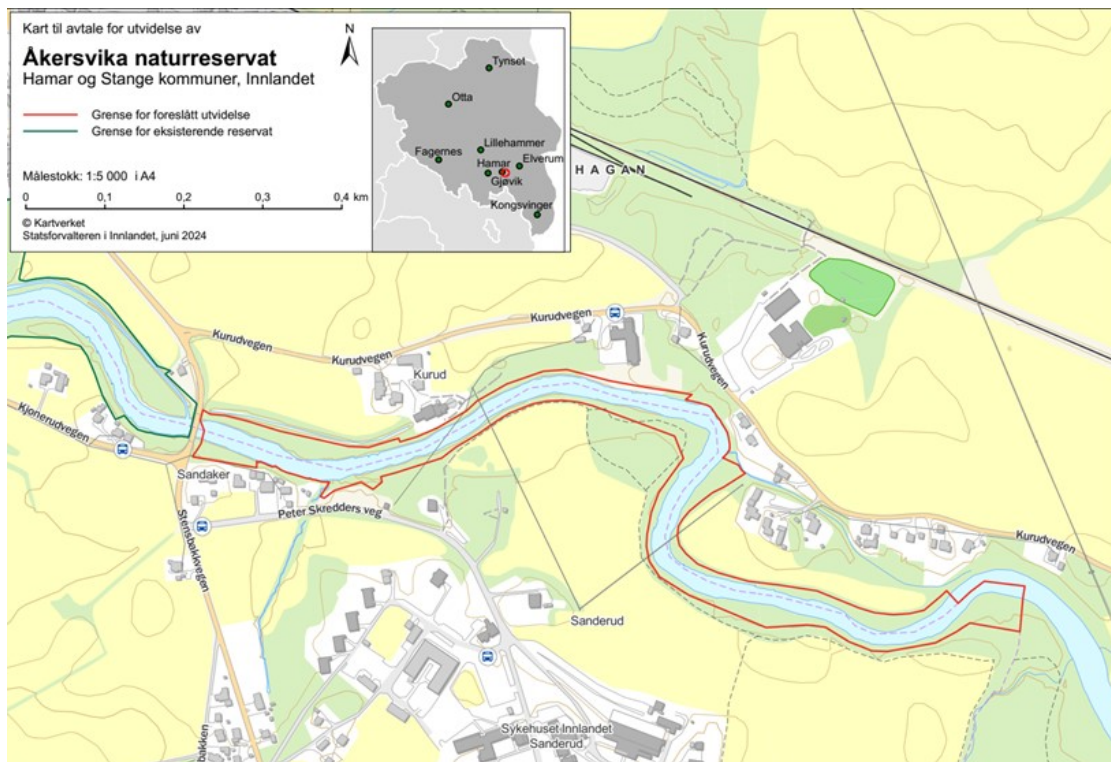
Det er viktig at gode løsninger for interessekonflikter vektlegges ved avgrensning av verneområdet, og ved fastsetting av ferdselsbestemmelser. Muligheter for båtliv, fiske og badeliv vil bli berørt av vern i disse områdene. Det er også viktig å gi forutsigbarhet for roklubben – per nå står det ingenting om de i forvaltningsplanen.

Forslag til arealutvidelse Svartelva ved Kurud Mølle

Hamar kommune ser positivt på at deler av Svartelva foreslås innlemmet i naturreservatet. Områdene er allerede registrert som viktig naturtype og vi har forstått det som at grunneierne i området er positive til vern. I områdene som er forslått til vern er det i dag store utfordringer med fremmede arter – spesielt kjempespringfrø. Vi ber om at Statsforvalteren vurderer hva som kan gjøres med dette problemet og ber om et tettere samarbeid framover for å bekjempe denne arten – både i og utenfor reservatet. Verneverdiene står i fare for å bli sterkt forringet dersom kjempespringfrø får fortsette å spre seg. Vi ber om at det ved avgrensning av nytt verneområde tas høyde for eventuell utvidelse av brua over Svartelva (Hjellumvegen), både av selve veibanen og med mulighet for å anlegge gang- og sykkelvei på et senere tidspunkt.

På Stangesiden av Svartelva i foreslått reservat er det en eksisterende tursti. Vi forutsetter at denne kan opprettholdes selv om området blir en del av reservatet. Turstien er en viktig kobling i videre stistruktur.

En annen viktig funksjon for friluftslivet i dette området er mulighet for ilandsetting av kano/kajakk ved padling i Svartelva i vårflommen. Dette er kun mulig ved elvekant/ tursti i nærhet av parkeringsplassen langs Peter Skredders veg på eiendom 1/11 (rett vest for eiendom 4/66). Det er ingen andre steder å komme inntil elvekanten i dette området.

Forslag til forskriftsendringer i dagens reservatbestemmelser

Statsforvalteren antydnet i møtet den 7. august at det kan være aktuelt å innføre ferdselsrestriksjoner i naturreservatet allerede fra 15. mars.

Hamar kommune ser at endringer i fugletrekket gjør at det er behov for å avgrense muligheten for ferdsel og fiske allerede fra 15. mars. Men, ved en eventuell utvidelse av verneområdet ser vi det som viktig at perioden med restriksjoner på ferdsel ikke blir lengre enn nødvendig. Den planlagte utvidelsen av naturreservatet ut i Mjøsa mot vest blir stor, og vi mener dette området først og fremst er av verdi for fuglelivet under vårtrekket, mens vannstanden i Mjøsa er lav. Det er lite fugl som oppholder seg i disse ytre områdene etter at hovedtrekket om våren er over. Det er vanskelig å se at det skulle være behov for å ha forbud mot ferdsel og fiske i disse ytre områdene etter 30. april, og vi foreslår derfor at Statsforvalteren vurderer å ha ulik tidsavgrensning for ferdsel og fiske i ulike deler av reservatet. Begrensningene på ferdsel og fiske kan vare lengre utover våren/sommeren i indre sone/innenfor jernbanen (til 31. mai), der forstyrrelser også i hekkeperioden skal unngås. Dermed ivaretar en bedre de store friluftinteressene som er knyttet til de ytre områdene, samtidig som hensynet til fuglelivet ivaretas.

Å differensiere ferdselsbestemmelsene har også betydning for muligheten for Statens naturoppsyn til å følge opp at vernebestemmelsene blir overholdt. Vi er kjent med at Statens naturoppsyn allerede i dag gir signaler om at det er krevende å følge opp at vernebestemmelsene overholdes i dette naturreservatet.

Når det gjelder regulering av motorferdsel er vi positive til at bestemmelser som regulerer bruk av droner, modellfly og modellbåter også spesifiseres tydelig i forskriften.

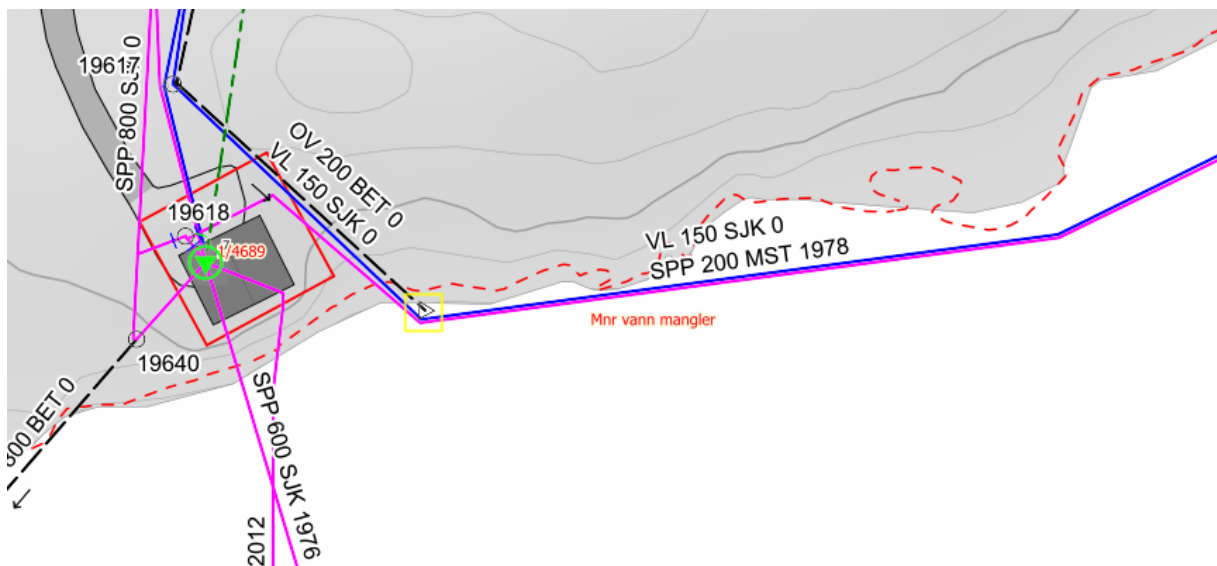
Andre forhold

Åkersvika ligger inneklemt i et område med mye infrastruktur, og krysses av både veier, bane, avløpsledninger og elektriske kabler. Vi er derfor positive til at det innarbeides vernebestemmelser som skiller vedlikehold av eksisterende offentlige anlegg og innretninger, slik at dette kan skje uten søknad. Vedlikehold som innebærer graving og fjerning av vegetasjon i reservatet foreslås å være søknadspliktig. Vi har forståelse for at dette kan være hensiktsmessig, men ser at for noen typer infrastruktur i enkelte områder kan dette bli krevende. Vi fraråder derfor søknadsplikt.

I foreslått utvidelse for Tjuvholmen/Nordsveodden går det i dag meget viktig offentlig infrastruktur. Vi forutsetter at dagens drift, vedlikehold og funksjon av infrastrukturen kan opprettholdes.

Vi har eksisterende infrastruktur i området i form av vannledning, pumpestillvannsledning og overvannsutløp. Under er skisse for Tjuvholmen, hvor de østlige ledningene er kommunale. Videre har HIAS meget viktige pumpestillvannsledninger, med nødoverløp, som håndterer store spillvannsmengder fra Hamar by.

Vi må ha rett til å ha liggende, drifte, vedlikeholde og ha mulighet for fremtidige oppgraderinger av VA-ledninger i foreslått område. I tillegg har vi et overvannsutløp som regelmessig må vedlikeholdes for å holde overløpet åpent.

Statsforvalterens forslag til endring av verneforskriftens pkt 5:

«Vi ønsker også å se på en endring som i større grad skiller på at vedlikehold av eksisterende offentlige anlegg og innretninger kan skje uten søknad, men at vedlikehold som innebærer graving og fjerning av vegetasjon i reservatet er søknadspliktig.»

Det må legges inn vilkår i verneforskriften slik at vi kan forvalte og drifte ledningene uten å måtte søke. Dette gjelder for alle foreslåtte utvidelser av reservatet.

Omtrent alt eksisterende offentlig anlegg og innretninger er nedgravd. Kravet om at graving og fjerning av vegetasjon i reservatet er søknadspliktig, betyr at alt vedlikehold av ledninger på land vil bli søknadspliktig. Her kan det bli en utfordring å vurdere hvor grensen mellom søknadspliktig tiltak og ikke-søknadspliktig tiltak går.

Vi foreslår at det i forskriften gis unntak for ferdselsforbud ved ettersøk av vilt m.m.

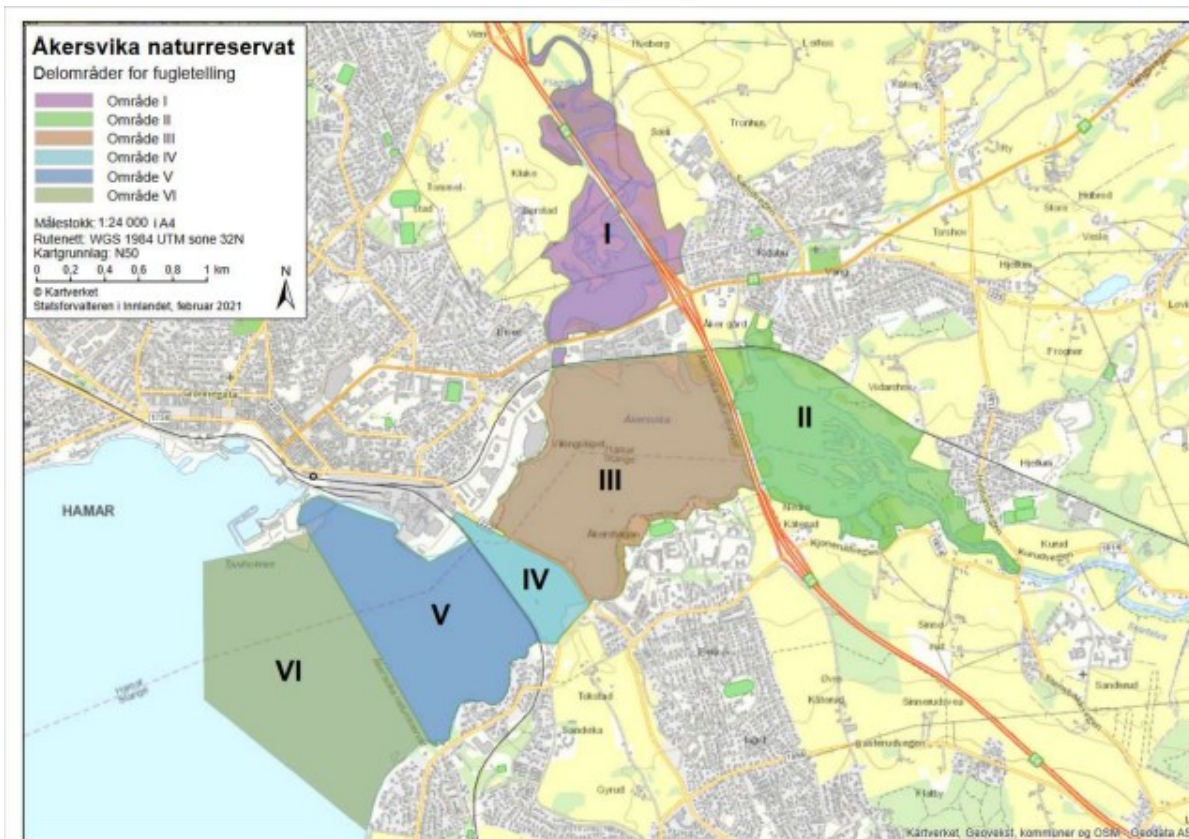
Statsforvalteren ønsker innspill på interesser/tema som må vurderes i prosessen

Vi anbefaler at det vurderes om revidering av reservatgrensen skal gjøres hver gang storsamfunnet har et prosjekt som påvirker reservatgrensen, denne gangen fra Bane NOR. Vi anbefaler at det vurderes å skape langsiktige og forutsigbare reservatgrenser for alle berørte aktører. Dette for å unngå flere prosesser, med etappevis endring av reservatgrensene og det som oppleves som stykkevis nedbygging av reservatet.

Det er ikke lenge siden reservatet måtte endres som følge av E6-prosjektet og da krevde departementet at Statens vegvesen samtidig måtte avklare reservatgrensen langs Rv25. Vi gjør oppmerksom på at forslag til ny reservatgrense ikke ser ut til å ivareta Bane NORs (tidligere?) planer for utvidelse av Rørosbanen, i tillegg er Stangevegen fortsatt en del av reservatet i Stange kommune. Samtidig registrerer vi at kun en del av det viktige fugletelling delområde VI (se figur nedenfor) foreslås innarbeidet i forslag til arealutvidelse (det arealet som ikke er i konflikt med gjeldende arealplaner).

I oversendelsen fra Statsforvalteren savner vi en oversikt over kompensasjonsareal som er vurdert innarbeidet i reservatet og en god begrunnelse for at disse ikke er inkludert i arealutvidelsen. I denne forbindelse anbefaler vi også at Statsforvalteren selv vurderer om Bane NOR, som har laget kompensasjonsplanen, har vurdert om mer av deres egne jernbaneareal egner seg som kompensasjonsareal. Vi tenker da spesielt på dagens jernbanefylling i Hamar kommune som i dobbeltsporplanen er avsatt til reguleringsfelt SBT5 (Annen banegrunn – tekniske anlegg). Arealet på ca. 3 daa (bredde ca.10-20m) skal ikke benyttes til dobbeltspor, ligger inntil Åkersvika naturreservat og kan fritt benyttes til jernbaneformål, selv uten krav til etablering av kantsone. Med dette innspillet ønsker vi at det nå fastlegges helhetlig og langsiktige reservatgrenser for å øke legitimiteten til vernet.

Figur 1. Åkersvika naturreservat med de seks delområdene og de nye grensene fra 22. januar 2016.

Vi anmoder om at følgende aktører involveres i prosessen: Hamar båtforening, Hamar Roklubb, Hamar Fiskerforening, Hamar og Hedemarken Turistforening (turstier) og Sykehuset på Sanderud (bruk av areal langs Svartelva).

Det bør vurderes å utarbeide en forpliktende handlingsplan for begrensnig av fremmede arter i reservatet med tilstøtende områder.

To innspill til Statsforvalteren i Innlandet fra Hamar kommune

- 1. Reservatgrensen må være i vann ved Tjuvholmen – landarealet på Tjuvholmen må holdes utenfor naturreservatet. Tjuvholmen er rekreasjonsområde og fremtidig byutviklingsområde for Hamar.**
- 2. Kommunale anlegg (VA med videre) unntas for søknadsplikt.**

Med vennlig hilsen

Osmund Kaldheim
kommunedirektør

Dette brevet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevet signatur.

Høringsinnspill som gjelder verneprosessen for Åkersvika naturreservat

Innledning

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881 ønsker å gi vårt synspunkt på verneprosessen for Åkersvika naturreservat, spesielt med tanke på muligheten til å bruke kajak/robåt i området fra klubblokalene på Tjuvholmen (adresse Brygga 9).

Kajakkpadling gir muligheten til å komme tett på naturen og oppleve den fra vannet. Dette er en aktivitet som fremmer fysisk aktivitet, trivsel og mental helse. Roklubben har mange aktive medlemmer som benytter kajaker i området, noe som bidrar til lokalt engasjement og fellesskap. Roing og kajakkpadling er dessuten en stille og miljøvennlig aktivitet som ikke forstyrrer dyrelivet eller naturen i vesentlig grad.

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881 – en viktig institusjon i Hamar

Hamar Roklub ble stiftet i 1881, som den tredje roklubben i Norge. Klubben opplevde varierende aktivitet gjennom årene, med en gjenopprettelse i 1921 etter en periode med lav aktivitet. På 1930-tallet flyttet klubben til Tjuvholmen, hvor de bygde et nytt klubbhus. Aktiviteten økte, og klubben deltok i flere regattaer. Etter en brann i 1980, ble klubbhuset gjenoppbygget. På 1990-tallet begynte klubben å satse mer på kajakkpadling, noe som har ført til økt medlemstall og aktivitet.

Klubbaktiviteter

Klubben har i dag et moderne anlegg på Tjuvholmen (Brygga 9) og tilbyr ulike aktiviteter innen både roing og kajakkpadling. Medlemstallet har økt betydelig de siste årene og medlemstallet ligger nå jevnt på plussiden av 500. Klubben har også en egen bruksbåtsgruppe som ivaretar trebåtkulturen som har vært på Mjøsa.

I sommerhalvåret tilbyr klubben ukentlige fellesturer og fellestreninger. Klubben er et samlingspunkt for mennesker i alle aldre og brukere. Det er klubbaktiviteter på klubben 6-7 dager i uken. Klubben har instruktører/trenere som jobber aktivt for at både roing og padling skaper et inkluderende miljø.

I tillegg tilbys det gratis kurs (også for ikke-medlemmer) innen parapadling for padlere med ulike grader av funksjonsnedsettelse. Det er en aktivitet som hovedsakelig utføres i Vesle-Mjøsa på grunn av de trygge forholdene denne skjermede vika gir de som padler.

Vesle-Mjøsa er en viktig arena for klubben. Flere av aktivitetene til klubben gjennomføres her fordi vika ligger skjermet og trygt til.

Hamar Seilforening tilbyr også jolleseiling fra Tjuvholmen (Brygga 9), og benytter også Vesle-Mjøsa når det er for mye vind og bølger på Mjøsa.

I tillegg er det årlige, faste opplegg med eksterne samarbeidspartnere, blant annet Høgskolen i Innlandet avdeling Hamar på Verdensdagen for psykisk helse. Flere av instruktørene i klubben arbeider aktivt for hvordan padling kan bidra til at klubben kan gi mennesker et fellesskap og minske ensomhet.

Fra Innlandet fylkeskommune har Hamar Roklubb mottatt tilskudd for å utarbeide en padleled hvor en av rutene setter ut fra Tjuvholmen mot Åkersvika og Flagstadelva. Padleleder utarbeides i samarbeid med fylkeskommuner og kommuner over hele Norge for å bidra til flotte og sikre padleruter for besøkende.

Miljøvern er også viktig for klubbens medlemmer. Flere av medlemmene har på turer i Åkersvika vært med på å avdekke forsøpling og tjuvfiske, og har på denne måten vært aktive bidragsytere i å avdekke ulovligheter i Åkersvika.

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881 kan derfor sies å være en viktig institusjon i Hamar og nærområdet, og som betyr mye for både medlemmene og brukerne. Beliggenheten på Tjuvholmen og muligheten til å benytte Vesle-Mjøsa og nærområdene betyr derfor mye.

Endring bruk av området og konsekvenser for klubben

De aktuelle områdene foreslått i endring av verneforskriften inkluderer arealer mellom Tjuvholmen og Nordsveodden, vest for dagens reservatgrense og Svartelva (arealene som er relevante for klubben). I forslaget fra Statsforvalteren i Innlandet foreslås det å opprette et forbud mot bruk av robåt, kano/kajakk innenfor de nye arealgrensene.

Ifølge nåværende forskrift er det i Åkersvika naturreservat forbudt å bruke robåt, kano eller andre ikke-motoriserte fartøyer i perioden fra og med 1. april til og med 31. mai. Dette gjelder spesifikt området innenfor jernbanebrua (Dovrebanen). Formålet med dette ferdselsforbudet er å ta hensyn til fuglelivet og kulturminner i reservatet. Etter 1. juni er det derimot tillatt å padle og ro i Åkersvika. Dette forbudet forholder klubbens medlemmer seg til og forstår viktigheten av.

Om et slikt forbud også vil dekke Vesle-Mjøsa og tilhørende arealer på Tjuvholmen og som et totalforbud året rundt, vil det effektivt stanse all klubbaktivitet i Ro- og kajakklubben. For klubbens medlemmer og brukere vil det være svært uheldig og effektivt slutte en 143-års klubbtradisjon i Hamar.

Forslag til tiltak – hensyn til både bruk og vern

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881 ber om at det tas hensyn til klubbmedlemmenes behov i verneforskriften. Vi håper at de nye vernereglene ikke fører til at roklubben ikke lenger kan benytte sine områder på Tjuvholmen, i Vesle-Mjøsa og Åkersvika. Det er viktig å finne en balanse mellom vern og tilrettelegging for friluftsliv.

Dette kan for eksempel gjøres ved å tillate bruk av kajak/robåt på visse tidspunkter eller innenfor definerte områder på lik linje som etter nåværende forskrift. Vesle-Mjøsa og Tjuvholmen må fortsatt kunne brukes som i dag, året rundt.

Avslutning

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881 setter pris på at verneprosessen tar hensyn til ulike brukergrupper, og vi håper at ro- og kajakpadling og lignende aktiviteter fortsatt kan være en del av nåværende naturreservat og de foreslåtte utvidelsesarealene.

Vennlig hilsen

Hamar Ro- og Kajakklubb 1881

v/styret

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref.	Vår ref./Arkivkode	Saksbehandler	Dato
	JR/ 24/106 /24/1229	Jarle Pøsche Ruud, tlf: 900 10 024 jarle.ruud@hias.no	15.08.2024

Melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat - kompensasjonareal for utbygging av dobbeltspor for jernbane gjennom Åkersvika naturreservat.

Hias IKS er et interkommunalt vann- og avløpssekskap som er eid av kommunen Hamar, Stange, Løten og Ringsaker kommune. Hias eier og drifter 2 vannverk og ett avløpsreanlegg, som produserer drikkevann og behandler avløpsvann fra eierkommunene. Videre eier og drifter Hias hoveroverføringsanleggene for vann og avløp, med tilhørende pumpestasjoner. Deler av vårt distribusjonssystem for vann og avløp ligger i dag allerede innenfor eksisterende naturreservat. Dette vil bli ytterligere berørt av de foreslåtte utvidelsene av naturreservatet.

For å gi Statsforvalteren i Innlandet en oversikt over Hias sitt distribusjonssystem i og i nærheten av dagens og evt. fremtidig naturreservat, så er dette forsøkt vist i Vedlegg 1. Her er Hias sin VA-infrastruktur presentert i et utvalg kart fra vår ledningsnettdatabase.

Som Statsforvalteren vil se i Vedlegg 1, har Hias mye eksisterende VA-infrastruktur innenfor dagens naturreservat. Med foreslått utvidelse vil enda mer av vår infrastruktur havne innenfor naturreservatet. Denne infrastrukturen er kritisk infrastruktur for å forsyne innbyggere og næringsliv i regionen med rent drikkevann og transportere og behandle avløpsvann.

All Hias sin vann- og avløpsinfrastruktur krever drift og vedlikehold. Basert på veksten i regionen, strengere miljøkrav og aldring, må infrastrukturen periodevis utvides og rehabiliteres. Desto mer av vår kritiske infrastruktur som innlemmes i utvidelser av Åkersvika naturreservat, desto mindre tilgjengelige blir anleggene for drift og vedlikehold, utvidelser og rehabilitering.

Selv med en stor andel av VA-infrastruktur innenfor eksisterende naturreservat er dette lite gjenspeilet i «Forskrift om vern av Åkersvika naturreservat, Hamar og Stange kommuner, Hedmark».

Innspill til melding om oppstart for utvidelse av Åkersvika naturreservat

Hias sin infrastruktur er bygget opp med vannbehandlingsanlegg, renseanlegg, ledningsnett og pumpestasjoner over en periode snart 100 år. Traseer for VA-ledninger er i stor grad låst basert på eksisterende bebyggelse.

For Hias er det uheldig at stadig mer av vår kritiske infrastruktur havner innenfor et naturreservat med dertil begrensninger for vår drift, vedlikehold, rehabilitering og utvidelse av kapasitet på anleggene. Hias ser derimot positivt på at Statsforvalter ønsker å gjøre drift og vedlikehold av offentlig anlegg innenfor naturreservatet søknadsfritt.

Med referanse til de foreslåtte utvidelsene spesifikt ønsker vi å bemerke følgende:

Svartelva

Hias har en sentral pumpestasjon ved Sanderud med tilhørende overløpsledning ut i Svartelva. Utløpet ligger innenfor den foreslåtte utvidelse som vist i Vedlegg 1, Kart 10.

Tjuvholmen – Nordsveodden

Innenfor den foreslåtte utvidelsen har Hias flere sjøledninger, både for vann og avløstransport. En skisse er gjengitt i Vedlegg 1, Kart 9. I tillegg vil Tjuvholmen pumpestasjon med tilhørende overløp også havne innenfor det utvidede verneområdet, ut fra det vi kan lese av kartgrunnlaget. Tjuvholmen pst. er kritisk for avløpstransporten fra Hamar sentrum, og gjenstand for mye aktivitet. Stasjonen er i tillegg flomutsatt, gammel og moden for en omfattende rehabilitering/ombygging tilpasset fremtidige planer for utvikling i Hamars strandsone.

Som dere vil se i vedlegg 1 har Hias mange avløpsanlegg i og i nærheten av Åkervika naturreservat. Med stadig strengere krav fra Miljømyndighetene må noen av anleggene fornyes og utvides. Dette blir krevende med strenge restriksjoner og Hias ønsker en dialog med Statsforvalteren i Innlandet om hvordan vi sammen kan bidra til at naturreservatet blir minst mulig berørt av ekstern aktivitet, samtidig som Hias kan få gjennomført nødvendig og rasjonell drift, vedlikehold, rehabilitering og nødvendige kapasitetsøkninger av våre VA-anlegg innenfor reservatet. I tillegg til nevnte Tjuvholmen pumpestasjon er det i vedlegg 1 vist til to mulige nyanlegg for VA-ledninger innenfor reservatet som i fremtiden kan tvinge seg frem basert på forventet økt kapasitetsbehov (Kart 5 og 6).

Vi tar gjerne et møte med Statsforvalteren for å diskutere og utdype problemstillingene, og ser frem til en henvendelse fra dere i sakens anledning med forslag til tidspunkter.

Med hilsen
Hias IKS

Jarle Pøsche Ruud
plansjef

Dette brevet er elektronisk godkjent og kommer derfor uten signatur.

Vedlegg:
Kart Hias VA_anlegg i og i nærheten Ramsar

Vedlegg 1: Diverse kart som viser Hias IKS sine vann- og avløpsanlegg i og i nærheten av Åkervika naturreservat.

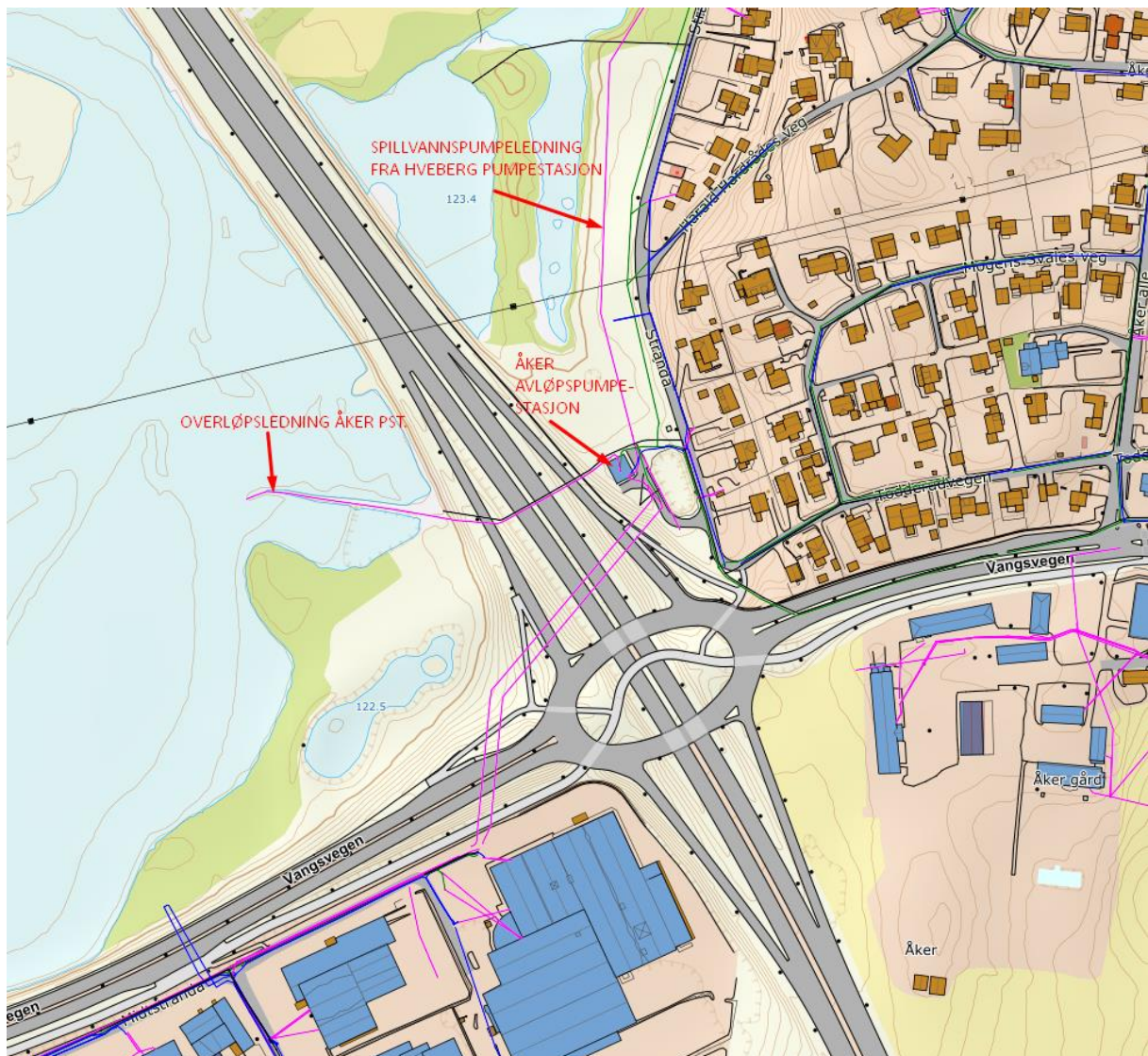
Hias IKS sine vann- og avløpsanlegg i eller i randsoner av eksisterende naturreservat

Under er det vist i kart alle Hias IKS sine vann- og avløpsanlegg som ligger i og i nærheten av eksisterende Åkervika naturreservat.

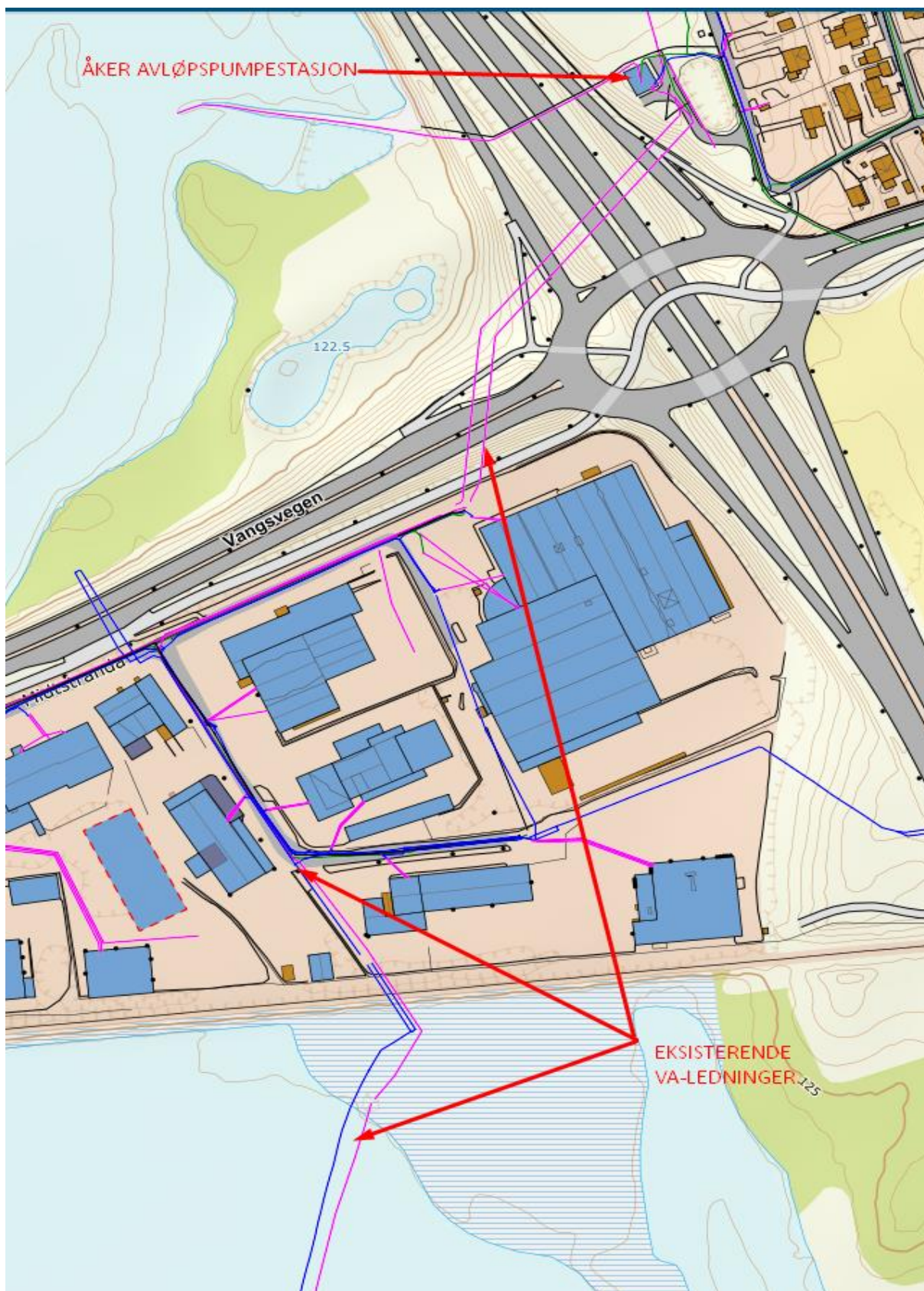

Kart 1: Kartet viser eksisterende spillvannsledninger og Hveberg avløpspumpestasjon ved Vienkrysset. Eksisterende avløpsledninger ligger delvis innenfor den nye utvidelsen av naturreservatet som ble gjort i forbindelse med E6-utbyggingen.

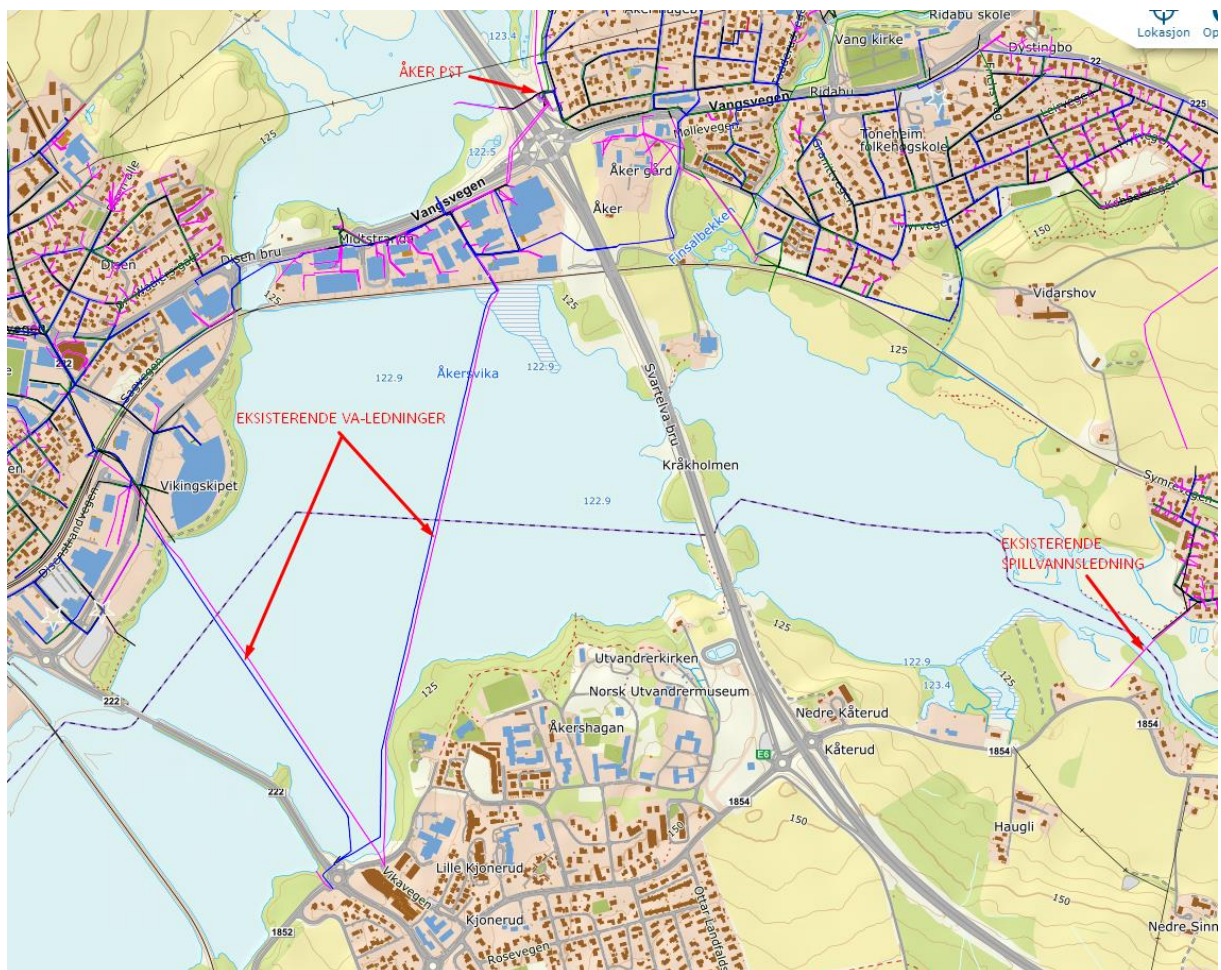

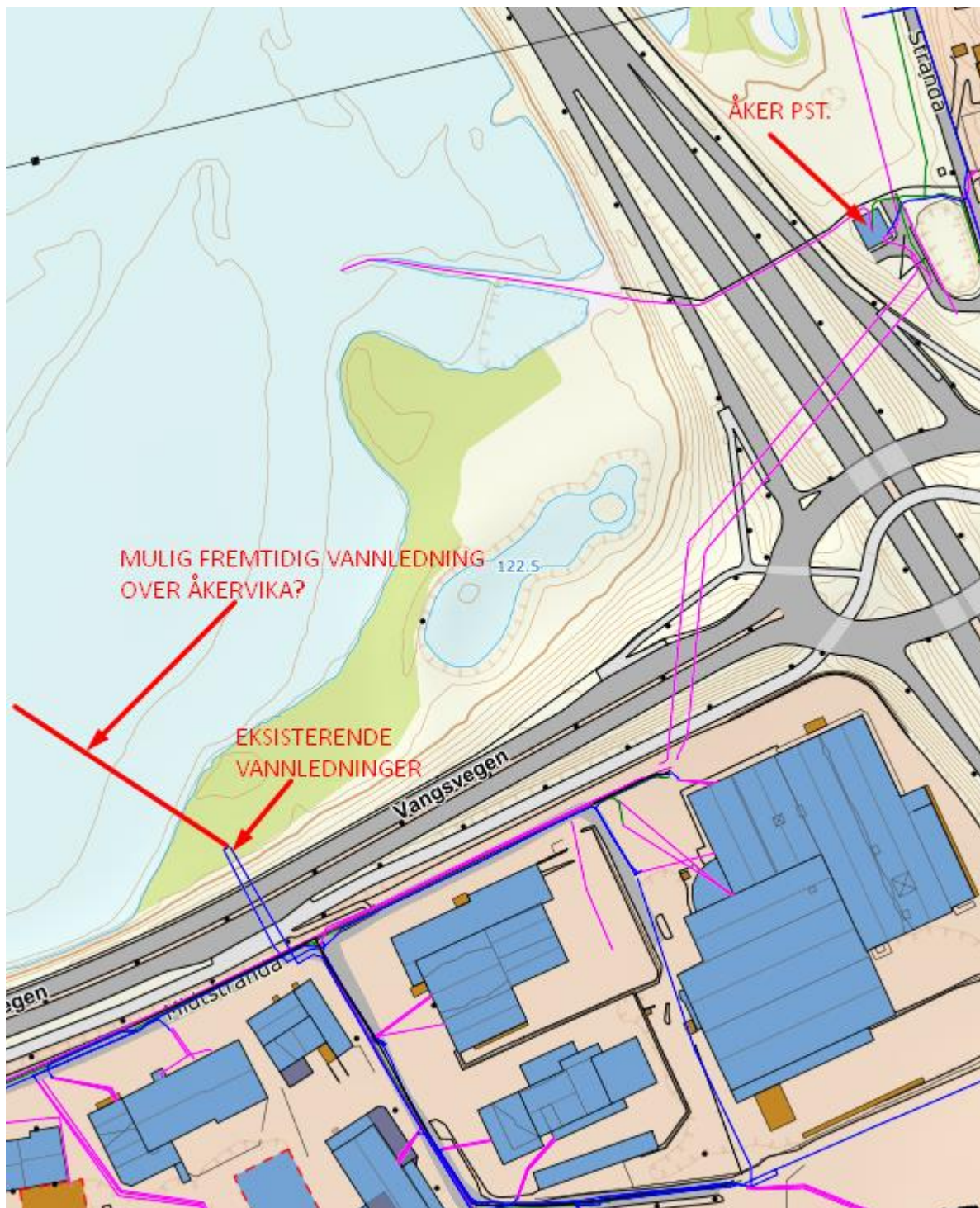
Kart 2: Kartet viser ledninger inn- og ut av Åker avløpspumpstasjon. Deler av eksisterende spillvannsledninger ligger innenfor naturreservatet.

Kart 3: Kartet viser Åker pumpestasjon og eksisterende ledningsnett for både vann- og avløp sør for stasjonen. Blå streker er vannledninger og rosa streker er spillvannsledninger. Mye av VA-ledningene ligger innenfor naturreservatet.

Kart 4: Viser eksisterende VA-ledninger i Åkersvika og Svartelva. Størsteparten av ledningsnettett ligger innenfor naturreservatet. Blå streker i kart er vannledninger og rosa streker er spillvansledninger.

Kart 5: Kartet viser vannledninger som er bygget nord for Vangsvegen for fremtidig videre planlagt utbygging over Åkersvika mot Børstad pumpestasjon for vann.

Kart 6: Mulig fremtidig trase fra spillvann fra Åker pumpestasjon. Eksisterende spillvannsledning over Åkersvika er bygget i 1975-76 (Mjøsaksjonen) og har begrenset levetid og kapasitet. Det er svært viktig å få transportert spillvannet trygt frem til Hias rensesanlegget for å unngå forurensning av Mjøsa.

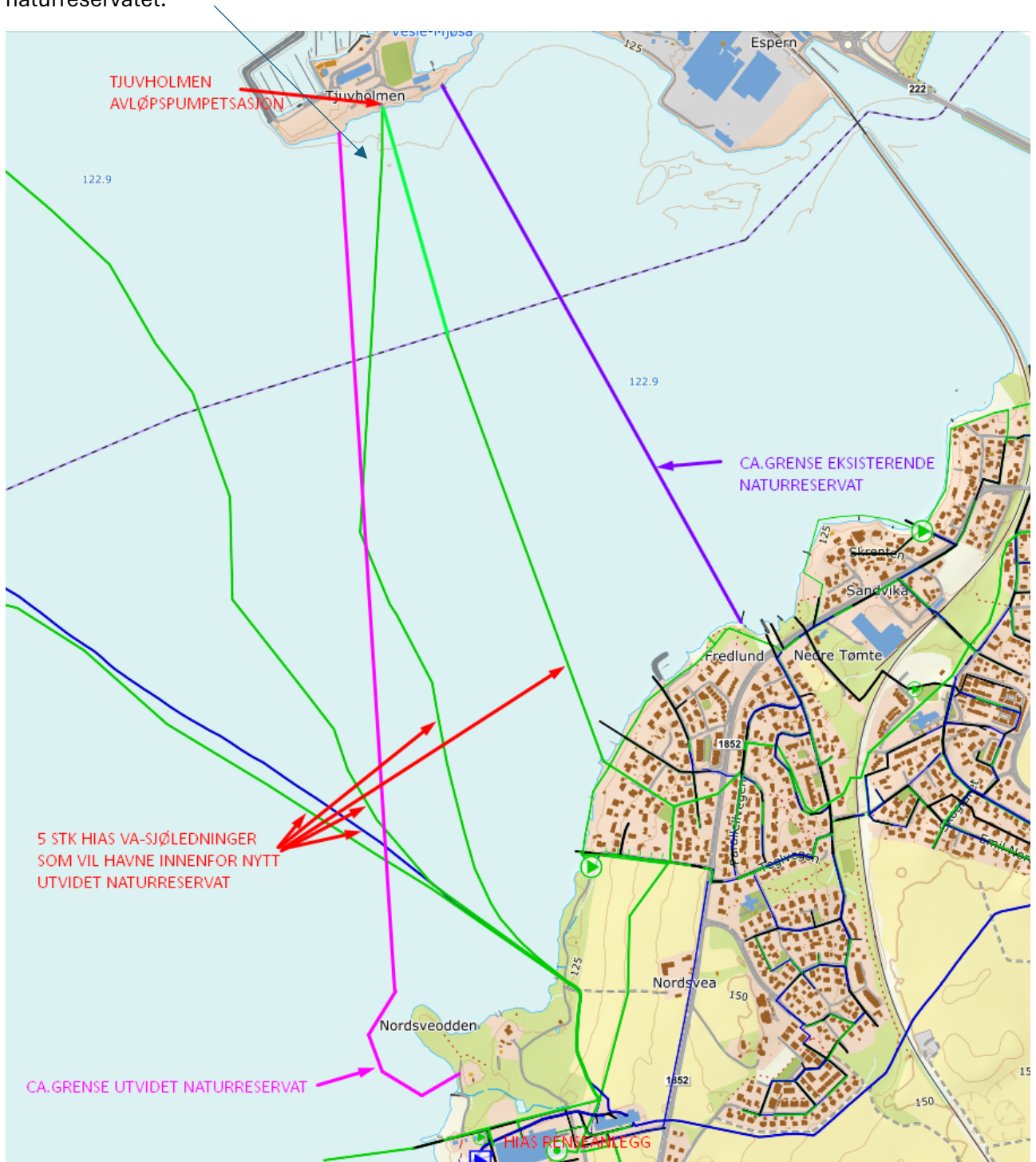
Kart 7: Kartet viser Sagenga avløspumpestasjon med avløpsledninger inn- og ut av stasjon. Stasjon og ledninger er pr i dag i Hamar kommune sitt eierskap, men Hias skal etter planen ta over stasjon og ledningsnett. Det er planer om å bygge ny og større pumpestasjon og sanere ledningsnett inn og ut av stasjon.

Kart 8: Kart viser Hjøllum avløpspumpe-stasjon med tilhørende pumpespillvannsledning og overløpsledning fra stasjon. Mye av ledningsnettlet ligger i dag innenfor eksisterende naturreservat.

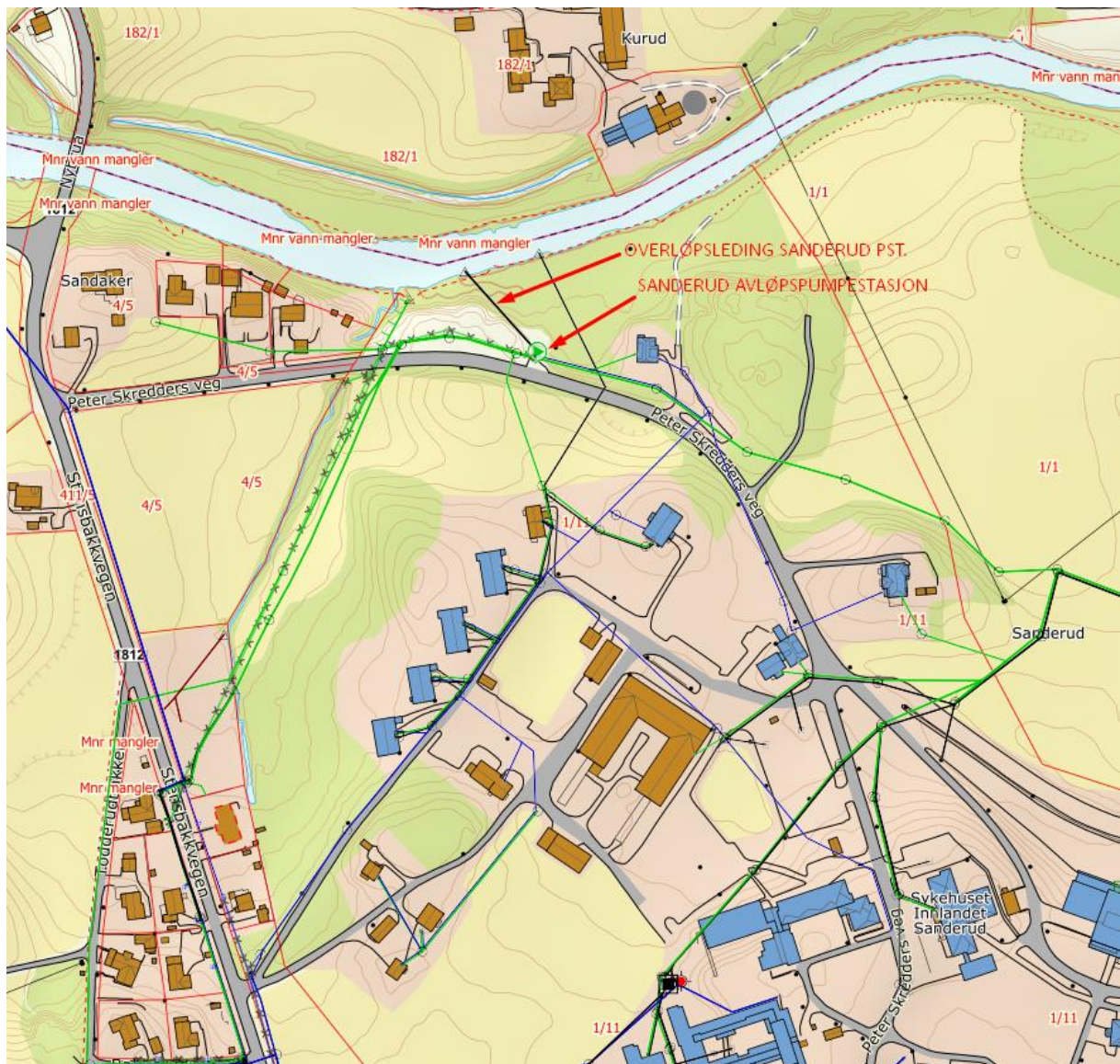
Hias IKS sine eksisterende vann- og avløpsanlegg som vil bli berørt av evt. utvidelse av Åkervika naturreservat

Under viser kart hvor eksisterende vann- og avløpsanlegg vil bli berørt av en evt. utvidelse av naturreservatet.

Kart 9: Kartet viser eksisterende Tjuvholmen avløpspumpestasjon i nord og VA-ledninger i Mjøsa mellom Tjuvholmen og Nordsveodden. Nederst i kartet i sør ligger Hias sitt avløpsrøseanlegg og et av våre vannverk. Grønne ledninger i kart er spillvannsledninger. Blå ledning er vannledning. Rosa streker i kartet er ca. grenser for foreslått utvidelse av naturreservatet, mens lilla strek er ca. eksisterende naturreservat grense. Som det fremgår av kart er det mye eksisterende VA-ledninger som vil havne innenfor ny utvidelse av reservatet. Muligens vil eksisterende Tjuvholmen pumpestasjon også havne innenfor utvidelsen.

Kart 10: Kartet viser Sanderud avløpspumpestasjon med tilhørende overløpsledning. Overløpsledning vil have delvis innenfor ny utvidelse av naturreservat.

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 01.09.2024 13:25:13

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2022/3023

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Håkon Berge

PÅVEGNEAV :

E-POSTADRESSE : haakonberge2120@gmail.com

UTTALELSE : Vurdering: Jeg ser at deler av områdene som vurderes fredet benyttes 1:10. Dette er vel ikke hva Stortinget vedtok i forbindelse med E6 utbyggingen og utvidelser i 2016, da skulle våtmarken erstattes 1:3. Det ble i den forbindelse fredet nye deler av min gård, noe var våtmark, men en del var tørt område som har skog. Skogsmark ble den gang ikke vurdert forskjellig fra våtmark. Det ble den gang bedt om at området som ikke var våtmark ikke ble fredet. Dette ble av Statsforvalter avvist. Deler av dette området benyttes i dag til parkering av Statsforvalter, og derfor motorisert ferdsel på fredet område hele året. Det varsles også utvidet begrensinger når det gjelder fiske, motorferdsel og ferdsel på tørrlagt sjøbunn fra 15. mars i stedet for 1. april som i dag. Dette ser jeg på som nye begrensinger for grunneierne som har fiskerettigheter i området. Fiske med mæler, som nå er mulig igjen, foregår fra isgang til vannstanden gjør det umulig, ca 1. juni. Grunnen til at området er våtmark i dag, er at grunneierne har tatt vare på området i mange 100 år, det har vært av stor økonomisk betydning når det gjelder jakt og fiske. Etter fredingen har områdene grodd igjen. Grunneiere må søke Statsforvalter når ting bør gjøres av tynning og rydding. Her savnes det en plan fra Statsforvalter, slik at grunneier ikke må søke hver gang, men bare gi beskjed om arbeidet, på samme måte som rydding under kraftkabler.

LASTOPP :

Til
Statsforvalteren i Innlandet

Deres ref
2022/3023

Melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat – kompensasjonsareal for utbygging av dobbeltspor for jernbane gjennom Åkersvika naturreservat – innspill fra Nedre Kjonerudvegen vel.

Innledning

Nedre Kjonerudvegen vel setter pris på muligheten Statsforvalteren gir til en tidlig medvirkning i enda en ny verneprosess i området. Dette sikrer tidlige innspill fra berørte parter som forhåpentligvis tas til etterretning og etterfølgelse. Før det endelige høringsinnspillet sendes ut senere i høst. Om ikke vil det til gjengjeld virke kontraproduktivt, og heller ha en motsatt virkning med tanke på troverdigheten til den videre prosessen.

Vurdering av foreslåtte tiltak

Generelt har velet forståelse for å sikre gode forhold for hekking og et godt miljø for en rekke vanlige og ikke minst sjeldne og rødlistede fugleraser i reservatet. Som nettopp først og fremst er opprettet som et fuglereservat. Samtidig som at tilgjengeligheten for allmennheten i størst mulig grad bør sikres. Området har alltid vært brukt til rekreasjon, fiske og naturopplevelser, særlig for de som bor rundt og i området.

Vi ser selvsagt en mulig konflikt i dette, men da kan en ikke på den ene siden åpne opp for ytterligere ferdsel, støy og forsøpling gjennom en gangsti midt gjennom reservatet. Mens en samtidig begrenser muligheten for ferdsel og bruk. Eksempelvis ved å foreslå å verne området lengre opp langs Svartelva. Hvordan dette området skal kunne kompensere for et dobbeltspor et par km unna er vanskelig å forstå. Den delen av elva er enten grunn eller flomstor, og svært få vadefugler har sitt naturlige habitat der som ellers videre østover opp langs Svartelva. Dette er avbøtende tiltak kun for å tilfredsstille reguleringer som ellers ikke har noen praktisk verdi.

Dette kombinert med nye begrensninger som pålegges grunneiere og naboer med tanke på bruk av området. Nå med forslag om å redusere mulighet til ferdsel og fiske langs tørrlagt innsjøbunn og mudderbanker i perioden 15.mars til 31. oktober. Vi ønsker å minne Statsforvalteren på grunneieres historiske sedvane- og hevdrettet tilgang til fiske i området. Noe som har vært viktig for livsgrunnlaget for gårds- og småbruk langs Svartelva og Åkersvika i flere hundre år.

Ved å utvide forbudet mot fiske fra 1.april til 15.mars så blir mye av den vesle tidsluken vi hadde til å gjennomføre vårfiske av eksempelvis Harr tatt fra oss. Vi ber derfor om at grunneiere med eiendom til reservatet fortsatt må få beholde retten til å fiske i denne perioden. Faktisk mener vi at grunneiere langs elva og vika nettopp grunnet sedvane, hevd og tinglyste rettigheter må kunne fiske hele året. Det er en grunn til at flere fortsatt har rett til å benytte motorbåt, selv om vi av hensyn til og i respekt for vernet, i svært liten grad nytter denne retten.

Oppsummering

Nedre Kjonerudvegen Vel ønsker å fremheve tilgangen til området som viktig for folkehelse, rekreasjon og sågar næring for grunneiere langs elva og vika. Alle ytterligere begrensninger eller vern er vi derfor prinsipielt motstandere av. Å hele tiden kompensere for storsamfunnets inngrep ved å redusere allmenhetens og grunneiernes tilgang og rettigheter ser vi på som offentlige overgrep. Foreslåtte kompensasjonsareal og ytterligere begrensninger pålagt oss som brukere og eiere av berørt eiendom vil ikke endre det faktum at 25 daa i praksis blir borte grunnet et nytt jernbanespor.

Vi kan heller ikke se at ny firefelts veg gjennom området har redusert eller påvirket fuglebestandene nevneverdig. De hekker som før inntil og i nærheten av E6. Kanskje ikke på vestsiden, hvor det av en eller annen grunn er lagd en gangsti som medfører ytterligere støy og forsøpling tvers gjennom reservatet. Å fjerne denne er kanskje det tiltaket som vil ha en faktisk og reel verdi i forhold til det en forsøker å oppnå gjennom denne prosessen. Dette tiltaket er hverken noe vi på Stangesiden har bedt om eller har ønsket.

Oppsummert så mener vi at Statsforvalteren må respektere storsamfunnets politiske demokratiske prioriteringer. I stedet for i andre enden gjentagende å kompensere dette ved å ta fra egne innbyggere og grunneiere verdien av tilgangen og bruken av området.

Det hører og med til historien at fiske i selve Svartelva allerede er ytterligere begrenset knyttet til lov og forskrift som regulerer fiske i Mjøsa, inkludert elver som har gytende mjøsørret. Å ta med området ovenfor Nybrua, inkludert de nye foreslåtte begrensningene, tar snart fra oss det vesle vi har igjen av muligheter når det gjelder fiske, friluftsliv og rekreasjon på egne eiendommer og i området.

Ef og for styret,

Tore Ketil Stårvik

Leder

Nedre Kjonerudvegen vel.

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]
Sendt: 23.08.2024 12:40:59
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2022/3023

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Nina Mellem

PÅVEGNEAV : Meg selv

E-POSTADRESSE : nina.mellem@gmail.com

UTTALELSE : Hei! Elva i naturreservatet er fantastisk å padle i. Jeg ønsker derfor ikke at den ødelegges.

LASTOPP :

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 05.09.2024

Vår ref.: 202412725-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE's uttalelse til oppstart for verneprosess av kompensasjonsarealer Åkersvika

Vi viser til høring av verneplan for [Tjuvholmen-Nordsveodden \(utv.\)](#), [Svartelva \(utv.\)](#) og [Sandvika \(utv.\)](#). (Lenker til NVE Atlas)

NVE har sett gjennom høringsdokumentet for verneforslaget med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Reguleringsmagasin

Utvidelser ved Tjuvholmen-Nordsveodden og Sandvika ligger i og ved Mjøsa som er et reguleringsmagasin. Det er Glommens og Laagens Brukseierforening (GLB) som eier reguleringskonsesjon. **NVE ber statsforvalter gjøre GLB oppmerksom på verneforslaget for å kunne utale seg om tilpasninger som trenges for drift av reguleringsmagasinet.**

Nett

Utvidelse ved Svartelva krysses av nettanlegg eid av Elvia AS som er områdekonsesjonærer. Vi ber om å inkludere standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg i forskriften. **NVE ber statsforvalter om å kontakte Elvia AS slik at de får mulighet å uttale seg om eventuelt behov som ikke blir dekket av standardbestemmelser.**

Med hilsen

Sindre Johannes Dragvik
Avdelingsingeniør

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Kopimottakerliste:

Glommens og Laagens Brukseierforening

Energidepartementet

ELVIA AS

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref
2022/3023

Saksbehandler
MER

Arkiv
2024/624-3

Dato
29.08.2024

Melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat - kompensasjonareal for utbygging av dobbeltspor for jernbane gjennom Åkersvika naturreservat

Vi viser til deres oversendelse datert 27.06.2024.

Vi vurderer at forslag til utvidelser som vist, ikke vil berøre Nye veiers interesser, og tar derfor denne meldingen om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat til orientering.

Med vennlig hilsen
Nye Veier AS

Marianne Auran Ertsaas
Seniorrådgiver forvaltning

Kopi til:
Statens vegvesen v/ Transport og samfunn

Dokumentet er signert elektronisk.

Ragni Johanne Berge
Ingrid Semmingsens veg 9
2312 Ottestad

Ottestad, 22.08.2024

Statsforvalteren i Innlandet

Att: Harald Klæbo

Postboks 987

2604 Lillehammer

E-post: sfinpost@statsforvalteren.no

Deres ref: 2022/3023

Melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat – kompensasjonsareal for utbygging av dobbeltspor for jernbane gjennom Åkersvika naturreservat.

Min familie har hatt tilknytning til Åkersvika naturreservat i generasjoner. Jeg er født og oppvokst på Nedre Kåterud gård. I 1986 fikk jeg kjøpt av mine foreldre eiendommen Fossbakken, som i dag har adressen Ingrid Semmingsens veg 9 (3413/5/9).

Området var en perle, et elderado, i min oppvekst. Stille, med gode muligheter for aktiviteter som fugletitting, fiske, bading, kjøring med motorbåt, kanoer, bading etc. Familien med venner brukte og bruker fremdeles eiendommen som samlingssted både vinter og sommer. Det ble/blir arrangert skøyteløp og sommerfester. Eldre, voksne, barn og dyr har i generasjon er gledet seg over området og de godene det har å tilby.

I de senere året har området blitt forringet.

1) Øst for eiendom:

Det er bygd motorveg, som nå er blitt til 4 felts veg. Dette medfører mye støy, støv og søppel.

Det har ikke vært mulig å få tilfredsstillende støydemping. Tilbudene som kom fra Nye veier har vært håpløse og har ikke gitt mening.

Gjennom hele byggeprosessen med først rundkjøring og så fire felts vei oppsto det stadig situasjoner som fratok meg både vann og strøm.

Vinteren 2022 frøs min vannledning pga dårlig arbeid av entreprenøren. Jeg hadde ikke vann fra november til februar.

Det er anlagt sti på kanten av motorveien som medfører en økt gjennomstrømming av gående og syklende. Det har ikke tidligere vært mulig å sykle i området. Trafikken har økt betraktelig. Tidligere var det sporadisk gjennomgang av fiskere. Nå gås og sykles det døgnet rundt.

2) Syd for eiendom

Et jorde på ca 60 mål er nå bygget ut og er omdisponert fra landbruk til næringsseiendom. Hele sydlige området er forringet fra å være jordbruksareal til en asfaltert getto. Dette området har hatt et rikt fugle- og dyreliv med et mangfold av forskjellige insekter samt et område hvor lokalbefolkningen har plukket bringebær.

3) Vest for eiendom

Utbygging av Åkershagan til boligområdet. Dette stedet har vært et friluftsområde for nærmiljøet i ca 30 år. Dyrene som tidligere har benyttet dette området trekker bort. Aktiviteten i nedre del av området nær vannkanten har økt da det ikke er mulig å benytte tidligere stier og veier.

Forhåpentligvis blir ottestadstien igjen bygget opp slik at det blir mindre ferdsel i fredet område.

4) Nord for eiendom

Nå skal dere også ta fra oppsitterne det nordlige området for eiendommen. Vi har benyttet området til et tradisjonelt friluftsliv. Vi fisker, går på skøyter, bader, ror og padler. Jeg kan ikke forstå at vår sporadiske, naturlige bruk kan ha noen betydning for dyr og fugleliv i området.

Så vidt jeg kan forstå har ikke området blitt belastet ved bruken av de som bor i området. Belastningen har kommet fra offentlige veier og bebyggelse. Det er urimelig at den enkelte bruker og oppsitter skal bli skadelidende mens det offentlige og utbyggere kan tilstrebe seg større og større områder som er belastende for naturreservatets, fugle- og dyreliv og områdets beboere.

Jeg vil påberope min hevd til å fremdeles ha følgende rettigheter:

Punktene er satt opp i samme rekkefølge som statsforvalterens forslag.

- 1) Opprette holde dagens regler. Fiske fra 15. mars. Det er på denne tiden gjeddene kommer fra stormjøsa og har et godt kjøtt.
- 2) Rett til å benytte motorbåt ut og inn fra eiendom til stormjøsa
- 3) Rett til å benytte området til tradisjonelt friluftsliv. Dvs bruk av robåt, kano/kajakk, bading etc i samme utstrekning som i dag.
- 4) Samme ferdsel på tørrlagt innsjøbund som tidligere. Følge vanlige båndtvang regler.
- 5) Det er et ønske om at vedlikehold av eksisterende offentlige anlegg og innretninger skal ha et fortrinn. Jeg påberoper meg samme rettigheter som vi tidligere har hatt.

Ragni Johanne Berge
Ingrid Semmingsens veg 9
2312 Ottestad

Det er underlig at «det offentlige» kan tilstrebe seg større og større rettigheter, mens vi som bor i området skal påføres, støy, støv, inntregning av syklende og gående og blir påført flere og flere begrensinger.

Min påstand er at syklende og gående langs motorvegen er mye mer belastende enn beboernes tradisjonelle bruk av området.

Jeg vil som grunneier kreve å beholde de rettigheter jeg har. Grunnet gammel hevd og sedvane.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Ragni Berge". The signature is written in a cursive style with a large initial 'R'.

Ragni Berge

Fra: Emil Tømmerdal Nordby[etn@advjohnsrud.no]
Sendt: 31.08.2024 21:38:53
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Tom Olav Holtet[tom.olav@jotunheimen-eiendom.no];
Tittel: Vedrørende melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat

---

Tilsvaer til Statsforvalterens forslag til fredning i Åkersvika naturreservat

På vegne av beboere i Sandvika Vel reageres det kraftig over forslaget til forbudet mot ferdsel med robåt, kano og kajakk i perioden 15 mars til 31. oktober.

Forslaget medfører i realiteten et totalforbud mot ferdsel på vann i Åkersvika naturreservat.

I dag er det forbudt mellom 01.04 – 31.05, noe som har vært i flere tiår av hensyn til fuglenes parring, ruging og klekkesetid.

Vi skjønner ikke hva som gjør at man i dag ser situasjonen annerledes, når det gjelder forstyrrelse av fuglelivet.

Man kan ikke se at forslaget er forskningsmessig begrunnet, og det vises her til en rekke andre naturreservater i Norge som ikke har tilsvarende forbudstider som her foreslått.

Åkersvika er helt spesiell for Stange og Hamar. Det er et svært spennende område å utforske med utløp fra både Svartelva og Flakstadelva.

For de som har en sunn interesse som roing, padling og kajakk, er området en perle å ro i, og helt unik for området.

Vi kan ikke se at de som ror i Åkersvika er såpass til forstyrrelser for fuglelivet at forbud må iverksettes utover dagens regler.

Det er også viktig å vekte sunne interesser og folkehelse.

Da E6 ble utvidet til fire felt, var det store bekymringer på grunn av trafikk og bråk. Det syntes å ha gått bra med tanke på fuglelivet. Et utvidet forbud for roende må i denne sammenheng anses som et overdrevet tiltak.

Med vennlig hilsen

Sandvika Vel

V/ Styreleder Emil Tømmerdal Nordby

Denne e-postmeldingen er kun for person(er) navngitt ovenfor. Meldingen kan inneholde informasjon som er konfidensiell og/eller rettslig beskyttet. Dersom denne meldingen har nådd frem til mottageren ved en feil, bes den vennligst slettet samtidig med at vi bes underrettet pr. telefon 62 55 02 00 eller ved retur av meldingen pr. e-post med opplysning om feilen.

Stange kommune

Plan-, bygg- og oppmålingsavdelingen
Planavdelingen

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

<i>Deres ref.</i>	<i>Vår ref.</i>	<i>Saksb.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Dato</i>
2022/3023	24/2291-2 24/30872	Ståle Sørensen	/K12/ :	28.08.2024

Innspill til oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat - kompensasjonareal for utbygging av dobbeltspor jernbane

Vi viser til tilsendte dokumenter med melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Åkersvika naturreservat, knyttet til framføring av ny, dobbeltsporet jernbane gjennom reservatet.

Statsforvalteren inviterte Hamar og Stange kommuner til Teams-møte den 7. august. Vi luftet en del av våre tanker muntlig i dette informasjonsmøtet, men ønsker med dette brevet å utdype våre synspunkter, med håp om at dette kan bidra til utformingen av verneforslaget før det sendes på høring.

Utgangspunktet er at Statsforvalteren signaliserer at det planlegges med utvidelse av reservatet med tre separate områder. I tillegg signaliseres det etablering/utbedring av både faste og midlertidige øyer, samt endringer i verneforskriften når det gjelder ferdselsbestemmelser og annet.

Våre foreløpige innspill:

1. Om de foreslåtte utvidelsene

Områdene i Sandvika og Bekkelaget er generelt et pressområde der mange ulike interesser kjemper om plassen. Foreslått vern i dette området kan komme i konflikt med kommunens vedtatte planer for stifremføring og bedret tilgjengelighet for allmennheten i strandsonen, og det er viktig at gode løsninger for slike interessekonflikter vektlegges ved avgrensning av verneområdet, og ved fastsetting av ferdselsbestemmelser. Muligheter for båtliv, fiske og badeliv vil bli berørt av vern i disse områdene.

For områdene mellom Tjuvholmen og Nordsveodden, vest og utenfor dagens reservatgrense er den foreslåtte utvidelsen av reservatet på ca. 1133 daa, og med ca. 1,5 km lang strandlinje langs Sandvika og Ottestad fram til Nordsveodden. Dette arealet grenser inn mot noen av kommunens tettest befolkede områder. Ved Nordsveodden er området nærmest parkmessig, og brukes av svært mange, særlig gjennom sommersesongen. For store deler av utvidelsen her foreslås det at grensa for naturreservatet følger Mjøsas avgrensning mot stranda, men det

---

Stange kommune	Telefon	Mail og nett	
Postboks 214 2336 Stange	62 56 20 00	post@stange.kommune.no www.stange.kommune.no	Org. nr. 970 169 717

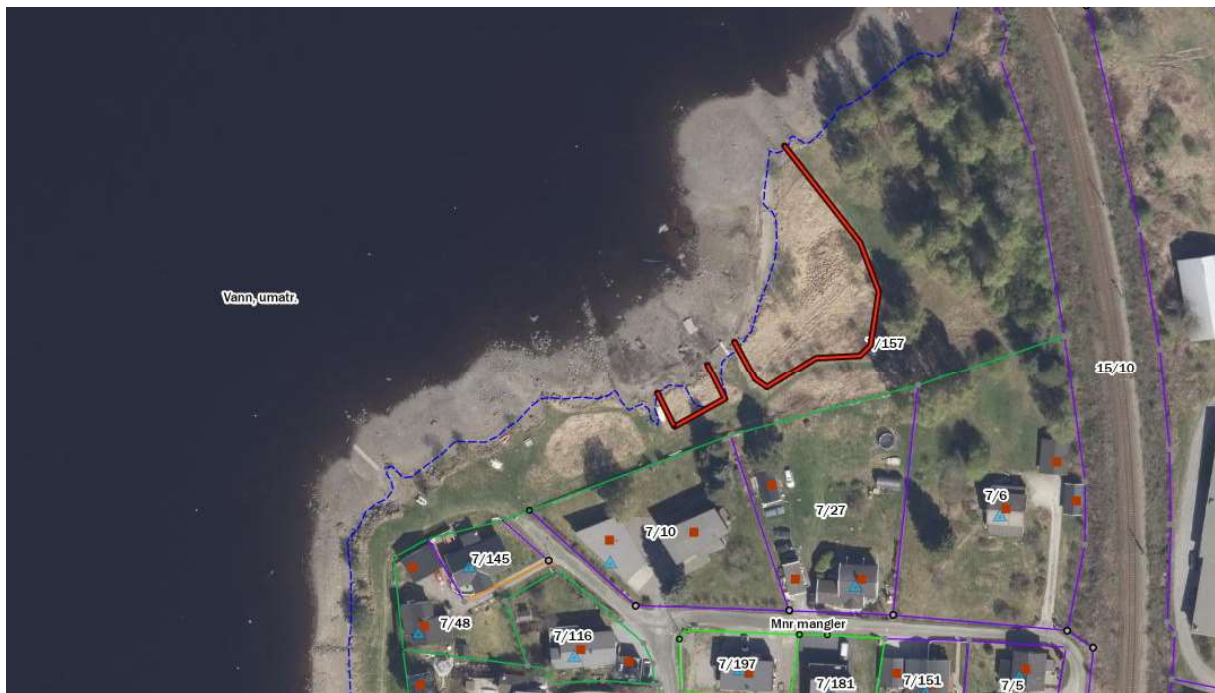
---

foreslås også at noen områder med flommarkskog innlemmes i naturreservatet. Flommarkskogen har trolig begrenset verdi for utøvelsen av friluftsliv, så i dette området vil det i første rekke være begrensninger for ferdsel, fiske, båt- og badeliv langs stranda som vil være av betydning.

Utvidelsen i Sandvika gjelder i utgangspunktet et lite areal på ca. 1,5 daa. Ut fra vår kjennskap til området mener vi det lar seg gjøre å finne praktiske og omforente løsninger i dette området som både ivaretar friluftsliv og hensynet til naturkvalitetene. Deler av det arealet skjøttes i dag som gressbakke/plen med jevnlig klipping, og nyttes til ballspill, og bade- og lekeplass. Dette arealet berøres ikke av Statsforvalterens forslag til ny avgrensning av naturreservatet. Samtidig er det på andre deler av området fint utviklede strandenger med semi-naturlig våteng. Disse engarealene beskrives som biologisk rike, i tillegg til at selve naturtypen semi-naturlig våteng (V10 i henhold til NiN-systemet) er en utsatt og verdifull naturtype.

Vi har vært på befaring i Sandvika sammen med tre representanter for styret i Sandvika vel, og vår forståelse er at de ikke er negative til at områdene med seminaturlig strandeng inngår i naturreservatet, så lenge dette ikke legger begrensninger på fortsatt skjøtsel og bruk av de områdene de skjøtter og bruker i dag. Både for Stange kommune og for beboerne i området er det nok avgrensning av tidsrommet for ferdselsrestriksjoner som vil være viktigst.

Vi ser det som fornuftig at det her skilles mellom arealene med botanisk rik, semi-naturlig våteng og arealene med plen/grasbakke. Det gjør at de arealene som skjøttes i dag holdes utenfor reservatet, fortsatt kan brukes til rekreasjon og badeliv for beboerne i området, på samme måte som i dag. Forslaget til utvidelse av naturreservatet i Sandvika er heller ikke til hinder for fremføring av sti i området. Etter befaring i området, samt dialog med Bjørn Harald Larsen i Miljøfaglig utredning, forslår vi en noe endret avgrensning av naturreservatet enn det som ligger i oversendte dokumenter fra Statsforvalteren.

Figur: Forslag til avgrensning for utvidelse av Åkersvika naturreservat i Sandvika. Eksisterende grense for naturreservatet er ikke inntegnet.

Når det gjelder utvidelsen av naturreservatet oppover Svartelva har vi i denne omgang ikke spesielle merknader, men ber om at det ved avgrensning av nytt verneområde tas høyde for eventuell utvidelse av brua over Svartelva, både av selve veibanen og med mulighet for å anlegge gang- og sykkelvei på et senere tidspunkt.

2. Regulering av ferdsel og fiske

Statsforvalteren antydte i møtet den 7. august at et kan være aktuelt å innføre ferdselsrestriksjoner i naturreservatet allerede fra 15. mars. Stange kommune ser at endringer i fugletrekket gjør at det er behov for å avgrense muligheten for ferdsel og fiske allerede fra 15. mars. Men, ved en eventuell utvidelse av verneområdet ser vi det som viktig at perioden med restriksjoner på ferdsel ikke blir lengre enn nødvendig. Den planlagte utvidelsen av naturreservatet ut i Mjøsa mot vest blir stor. Vi mener dette området først og fremst er av verdi for fuglelivet under vårtrekket, mens vannstanden i Mjøsa er lav. Det er lite fugl som oppholder seg i disse ytre områdene etter at hovedtrekket om våren er over. Det er vanskelig å se at det skulle være behov for å ha forbud mot ferdsel og fiske i disse ytre områdene etter 30. april. Det er allerede i dag ulike ferdselsbegrensninger hhv. innenfor og utenfor jernbanesporet. Vi foreslår at Statsforvalteren viderefører dette prinsippet, og at ferdselsrestriksjoner for hele eller deler av naturreservatet som ligger på utsiden av jernbanesporet f.eks. kan avgrenses til perioden 15. mars til 1. mai. Dermed ivaretar en bedre de store friluftinteressene som er knyttet til de ytre områdene, samtidig som hensynet til fuglelivet ivaretas.

Når det gjelder regulering av motorferdsel er kommunen positiv til at bestemmelser som regulerer bruk av droner, modellfly og modellbåter også spesifiseres tydelig i forskriften.

3. Andre forhold

Åkersvika ligger inneklemt i et område med mye infrastruktur, og krysses av både veier, bane, vann- og avløpsledninger og elektriske kabler. Vi er derfor positive til at det innarbeides reguleringsbestemmelser som åpner for vedlikehold av eksisterende offentlige anlegg og innretninger, slik at dette kan skje uten søknad, men at vedlikehold som innebærer graving og fjerning av vegetasjon i reservatet krever søknad.

Vi mener også det kan være fornuftig om det i § 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) legges inn et punkt om at Statsforvalteren etter søknad kan gi dispensasjon til «*Begrenset fjerning, tynning eller høydereduksjon av skog eller kratt for å ivareta naturtyper som er sårbare for gjengroing, herunder fuktige strandenger/semi-naturlig våteng.*». Dette kan være en aktuell problemstilling i flere deler av naturreservatet, for eksempel i områdene med semi-naturlig våteng i Sandvika.

Vi foreslår at det i forskriften gis unntak for ferdselsforbud ved ettersøk av vilt m.m.

Når det gjelder forslaget om midlertidige øyer (flytende øyer) foreslår vi at disse vurderes som varige installasjoner. Det kan være mye kunnskap å hente ved å følge hvordan disse tas i bruk av ulike fuglearter over tid.

Med hilsen

Ståle Sørensen
Miljøvernrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Svar på denne henvendelsen kan sendes sikkert gjennom [Edialog](#) vis til sak: 24/2291

Vedlegg:

Kopi til: Hamar kommune

Tore Ketil Stårvik
Kjonerudvegen 200
2312 Ottestad

01.09.2024.

Til
Statsforvalteren i Innlandet

Deres ref
2022/3023

Melding om oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat – kompensasjonsareal for utbygging av dobbeltspor for jernbane gjennom Åkersvika naturreservat – innspill fra grunneiere Eva Strandvik Stårvik og Tore Ketil Stårvik.

Innledning

Vi som grunneiere setter pris på muligheten Statsforvalteren gir til en tidlig medvirkning i det som blir enda en ny verneprosess i området. Dette sikrer tidlige innspill fra berørte parter som forhåpentligvis tas til etterretning og etterfølgelse. Før det endelige høringsinnspillet sendes ut senere i høst.

Vurdering av foreslåtte tiltak

Vi setter pris på at korrigeringen av forslåtte tiltak ikke omfatter et totalforbud med tanke på ro og padling i området. Det ville vært nærmere en krise for oss med tanke på den verdien det har for oss både når det gjelder fiske, næring og ikke minst med tanke på rekreasjon og folkehelse.

Samtidig skjønner ikke vi som grunneiere behovet for å endre **reguleringene** for bruk av området når det i utgangspunktet er snakk om **behov for erstatningsområder**. Å hele tiden bli utsatt for nye begrensede reguleringer fra det offentlige føles som store inngrep i privatretten. Vi som brukere og eiere av området lever allerede fint med de reguleringene som eksisterer. Vi føler ikke at det er noen konflikt mellom oss og fuglelivet i reservatet slik reguleringene og praksisen er i dag.

Vi har både sedvane, hevd og tinglyst rett til fiske langs egen eiendom og i Mjøsa, og flere har også av den grunn rett til bruk av motorbåt. Uten at noen vi kjenner faktisk bruker denne i respekt for området generelt. Ikke slik samfunnssituasjonen og matsikkerheten for tiden er. Men vi stiller store spørsmålsteget ved lovligheten av å begrense rettighetene våre ytterligere. Grunnet et dobbeltspor flere kilometer unna. Foreløpig, og før vi ser et endelig høringsutkast har vi heller ikke koblet egne advokater på saken. Ene og alene fordi vi ikke kan se at det er rett å begrense grunneieres rettigheter til bruk av området ytterligere, i en prosess hvor en først og fremst er ute etter erstatningsområder.

Vi ønsker å fremheve tilgangen til området som viktig for folkehelse, rekreasjon og sågar næring for oss grunneiere langs elva og vika. Alle ytterligere begrensninger eller vern er vi derfor prinsipielt motstandere av. Å hele tiden kompensere for storsamfunnets inngrep ved å redusere grunneierens tilgang og rettigheter ser vi på som et offentlige overgrep.

Avslutning

Oppsummert så mener vi at Statsforvalteren må respektere storsamfunnets politiske demokratiske prioriteringer og konsekvensen av disse. Ikke minst konsekvensene det måtte

ha, om det i praksis har noen, for fuglelivet i Åkersvika. I stedet for i andre enden gjentakende å kompensere slike inngrep ved å ta fra egne innbyggere og grunneiere verdien av egne eiendommer. Samt den verdien det har å ha tilgang til og kunne bruke området i et rekreasjons- og folkehelseperspektiv.

Det hører og med til historien at fiske i selve Svartelva allerede er ytterligere begrenset knyttet til en annen lov og forskrift som regulerer fiske i Mjøsa og elver som har gytende mjøsørret. De nye foreslåtte begrensningene tar snart fra oss det vesle vi har igjen av muligheter når det gjelder fiske, friluftsliv og rekreasjon på egne eiendommer. Noe vi ikke kan eller vil akseptere.

Mvh

Tore og Eva Stårvik
KJonerudvegen 200
2312 Ottestad

Fra: Ulf Gisle Martinsen[ulf.martinsen@hotmail.com]
Sendt: 10.10.2024 18:14:54
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Harald Klæboe - Åkersvika naturreservat

Vedrørende frist for uttale om oppstart av verneprosess.

For det første, litt underlig at fristen for å uttale seg er før det foreligger referat fra møte 26.09.2024

Kan ikke se at det er nødvendig å innlemme de få eiendommene som har hage/plen helt ned til Mjøsa, når verneområdet på Tjuvholmen bare er flyttet lenger ut i fjorden.

Når det gjelder forbud mot bruk av båt i mai, da starter mjøsfisket og er på sitt beste. Det er da urimelig at vi som har strandeiendommer (som går langt ut i fjorden) er forhindret fra å bruke båt.

Mvh

Ulf Martinsen
Mjøslivegen 15, 2312 Ottestad

Sendt fra [Outlook](#)

Fra: Hedda Heier Hansen[hedda@utstillingsplassen.no]
Sendt: 02.09.2024 21:27:18
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: 2022/3023 - Uttalelse til oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat

---

Hei,

Jeg viser til mottatt varslingsbrev vedrørende oppstart av verneprosess for Åkersvika naturreservat. Jeg er en dag på overtid mht høringsfristen, men ønsker allikevel å komme med følgende kommentar/spørsmål på vegne av Espern Eiendom AS:

Dere skriver at «Likeledes foreslås at forbudet mot bruk av robåt, kano/kajakk osv. utvides til 15. mars – 31. mai, samt at dette forbudet utvides til å gjelde bruk av modellbåter, modellfly og droner (se dagens § 5, pkt. c)» (ref. også senere mottatt brev med rettelse av sluttdato for forbudet fra oktober til mai).

I nåværende verneforskrift gjelder bestemmelse 5, pkt. C *innenfor* jernbanebrua. Det var ikke helt klart for meg om justert bestemmelse fortsatt kun vil gjelde *innenfor* jernbanebrua, men vil anta at det er tilfelle? I så fall har utvidelsen av perioden for forbudet liten betydning for Espern Eiendom.

Dersom det allikevel skulle være slik at bestemmelsen vedr. ferdsel med robåt, kano/kajakk og andre ikke-motoriserte kjøretøy vil utvides til å også gjelde *utenfor* jernbanebrua i perioden 15. mars til 31. mai, ønsker jeg å komme med følgende innspill:

Tilgang for skånsom ferdsel i området *utenfor* jernbanebrua, også i perioden 15. mars-31. mai, er verdifullt for både fremtidige beboere på området og befolkningen i Hamar og Ottestad for øvrig. Vi mener derfor en eventuell slik utvidet begrensning bør være spesielt godt faglig forankret dersom den nå skal innføres.

Ut over dette vurderer vi at kompensasjonsarealene og de øvrige forslagene til justerte bestemmelser ikke har konsekvenser av betydning for planlagt utbygging eller nåværende og fremtidige virksomheter og beboere på Espern, og har derfor ingen ytterligere innspill.

Vennlig hilsen

Hedda Heier Hansen
Prosjektsjef Bolig
+47 976 37 874
hedda@utstillingsplassen.no

Uttalelse knyttet til oppstart av verneprosess – Åkersvika naturreservat – revisjon/utvidelse av vernegrenser og verneforskrift

Viser til brev datert 20.09.2024 fra Statsforvalteren, ved Victoria Marie Kristiansen og Harald Klæbo. Brevet inneholder informasjon om oppstart av verneprosess, og sendes til de som eier tilgrensende eiendommer til mulig utvidelse av Åkersvika naturreservat. Det settes frist for å komme med eventuelle uttalelser til 15. oktober 2024.

For kort frist

Vi har altså bare tre ukers frist til å komme med uttalelse om utvidelse av naturreservat som kan få stor innvirkning på vår mulighet til å benytte egen eiendom og bruk av båt og kajakk, samt fiske. Det er for liten tid til å sette seg inn i hva dette innebærer, og møtet der Statsforvalteren informerte om verneprosessen ble avholdt 29. september 2024, altså 9 dager etter at vi mottok melding om oppstart av verneprosessen. Invitasjonen som var datert 26.08.2024 ble ikke sendt ut til meg og mine naboer langs Mjøsstranda, men kun sendt som vedlegg i meldingen datert 20.09.2024. Jeg, og sikkert flere med meg, hadde ikke mulighet til å møte på så kort varsel.

Inngripende utvidelse

Jeg kan ikke se at det kan være riktig å utvide Åkersvika naturreservat bortover hele Sandvikastrande til Nordsveodden og likeså i åpent vann over til Tjuvholmen. Dette området er 10 ganger så stort som området det skal erstatte. Slik jeg ser det, vil konsekvensen bli veldig inngripende, med forbud for ferdsel med båt, herunder robåt og kajakk/kano fra påske til pinse, fra 15. mars til 31. mai. På denne tiden er det lavvann og vi setter ut båter på bøyer, og vi starter båtsesongen. Vi tar fram kajakken og padler i åpent vann mellom Sandvika og Tjuvholmen, der Hamar Ro- og kajakkklubb holder til, og langs strandsonen i Hamar og Stange.

Kulturarv

På min eiendom har vi et naust fra 1940-tallet og en gammel brygge. Båtliv og fiske er en del av kulturarven langs Mjøsa. Det vil være tragisk om dette skal forbys i perioden 31. mars til 31. mai i området Tjuvholmen, Sandvika, Nordsveodden. Her er det et veldig stort område med åpent vann. Det fremstår som uforståelig at dette skal være et kompensasjonsområde for Åkervika naturreservat. Vestre del av Sandvikastranda er ikke spesiell med tanke på vannfugler, på samme måte som våtmarksområdet i Åkervika er.

Folkehelseperspektiv

Båtliv, inkl. både roing og kajakkpadling er gode folkehelseaktiviteter som mange nyter i denne perioden om våren. Vi har drevet slike aktivitet i snart 100 år langs Sandvikastranda, og dette har gått hånd i hånd med fulgleliv og hekking om våren.

Revisjon av verneforskriften for Åkersvika naturreservat

Jeg ser at det foreslås endring i forskriften; at all ferdsel på tørrlagt innsjøbunn og mudderbanker i reservatet er forbudt fra 15. mars til 31. mai. Jeg protesterer mot denne endringen hvis konsekvensen er at det er forbudt å gå i fjæra ved lavvann fra påske og utover.

Prosess og framdrift

Når det gjelder prosess og framdrift, står det i brevet datert 27.06.2024 at det er Statsforvalteren, i nært samarbeid med berørte grunneiere og andre rettighetshavere og deres organisasjoner, samt Bane NOR, som har utarbeidet et konkret verneforslag. Det konkrete verneforslaget var planlagt å bli sendt på høring høsten 2024. Høringsperioden skulle være på to måneder. Fristen var satt til 1. september 2024. Jeg, og flere som også er berørt, har kun fått tre ukers frist, og har fått begrenset informasjon om konsekvensene og begrunnelsene for dette omfanget av utvidelse av naturreservatet.

Fugler tar over i Hamar

Jeg kan vise til Koigen ved stupetårnet og badestranda i Hamar hvor måker og ender har invadert hele strandområdet. Måker er fredet. Det er fuglemøkk over alt og svært høye bakterieerdier både i vannet og på stranda. Måkene går til angrep på folk som oppholder seg på strandområdet. Det er innført badeforbud på grunn av bakterieverdiene i vannet, og måkene har tatt over området i enda større grad etter at badegjestene ble borte.

Sammendrag

- Innsigelse mot at verneområdet utvides slik det står foreslått i kartet for Tjuvholmen – Nordsveodden
- Innsigelse mot tilføyelse i verneforskriften om forbud mot all ferdsel på tørrlagt innsjøbunn og mudderbanker i reservatet er forbudt fra 15. mars til 31. mai.
- Vi ønsker å bruke stranda og åpent vann slik har gjort i over 100 år, med fiske og båt, spesielt robåt og kajakk. Dette er kulturarven vår ved Mjøsa og bidrar til god folkehelse.

Med vennlig hilsen

Åse <kongsvold